

Svetovanje za starše mladoletnih otrok

piše • Ana Hram, Svetovalnica PU

Uzemite:

- 2 zvrhani žlici pohvalnih besed
- 4 majhne žličke vztrajnega žuganja
- ½ skodelice jasnih zahtev
- 1 veliko zajemalko zaupanja vase.

Use sestavine vztrajno mešajte in začinite z dobro voljo.

Naj vam tekne!

V knjigi Mala knjiga za velike starše so avtorji odlično poudarili in razdelili na enake dele tri osnovne kategorije, ki so nujna vsebina vzgoje:

1. zahteve oziroma pričakovanja,
2. pohvale oziroma nagrade,
3. kritiko oziroma kazni.

Avtorji poudarjajo, da starši morajo vedno vztrajati pri izrečenem in biti vztrajni ter dosledni (npr. pri izrečeni zahtevi, kazni, obljubljeni nagradi itn.), kar pa mora biti vedno vzgojno in primerno otrokovim letom ter v dobro otroka.

Cilj starša: Pripraviti morajo otroka, da bo nekoč zaživel samostojno življenje v družbi drugih ljudi. Mala knjiga za velike starše: Zoran Milivojevič, Katja Bilban, Vida Kokelj, Miša Kramberger, Tjaša Steiner, Borut Kožuh.

ZAHEVE oziroma PRIČAKOVANJA

Vsak otrok z zahtevami in pričakovanji pridobi meje, v katerih je njegov samorazvoj varen. Zato jih nujno potrebuje. Avtorji priročnika poudarjajo, da se otrok ne vzgoji sam. Vzgojijo ga starši. Brez dvoma potrebuje starševsko ljubezen – edino tako bo imel sam sebe rad. Starši morajo pohvaliti otrokove dobre plati, njegove vrline, mu vsak dan povedati, da ga imajo radi. Varno se otrok počuti samo, če ve, kaj se od njega pričakuje, kaj sme in česa ne sme. To, da starši otroku postavijo zahteve, je

Pri svojem delu, predvsem na področju preprečevanja zasvojenosti in urejanja motenj hranjenja, sem uporabljala tudi različne knjige. Poleg knjige V kletki ljubezni je ena izmed odličnih vzgojnih knjig tudi Mala knjiga za velike starše, priročnik za vzgojo otrok, napisana izpod peres predvsem naših strokovnjakov, ki se prične s čudovitim »receptom« za zdravo vzgojo otroka.

prvi pogoj, da bo nekoč sam sebi postavljaj cilje. Starši morajo imeti primerno visoka pričakovanja in postavljati zahteve; brez tega otrok ne bo dosegel, kar zmore. Če imajo starši otroka resnično radi, morajo sprejeti, da mu je včasih neprijetno in težko. Če bo otrok vedel, kje so meje, bo v življenju lažje shajal. Zato se naj starši z otrokom več pogovarjajo, prav tako naj starši postavljajo pravila v družini. Otroku je potrebno povedati, kaj dela prav in dobro – ga pohvaliti in nagraditi. Povedati mu je pa treba tudi, kaj počne narobe – ga pograti in primer- no kaznovati in ob tem, za otrokovo dobro, premagati lastne neprijetne občutke ob kaznovanju.

POHVALA oziroma NAGRADA

Avtorji priročnika razdelijo nagrade v simbolične in konkretne nagrade.

Simbolična nagrada je pohvala, s katero starši usmerjajo otrokovo vedenje ter povečujejo verjetnost, da se bo otrok tudi v prihodnosti ustrezno vedel. Zato ga morajo starši vedno pohvaliti, ko:

1. se je vedel, kakor želijo (danes si pa sam pospravil igrače);
2. je prekinil z neustreznim vedenjem (fino, ker ne rišeš čez rob lista);
3. se vede tako, kakor želijo, pred tem pa se ni (odlično, da si se sam spomnil na umivanje zobkov). Skratka, vsak dan morajo starši pohvaliti otroka samega, njegove lastnosti, ki so jim všeč, ter pohvaliti otrokovo vedenje.

Konkretna nagrada pa je ugodnost in materialna nagrada. Starši morajo izbrati tisto, kar je otroku pomembno in kar ima rad.

1. Materialna nagrada je otroku neka ljuba konkretna stvar, starši ga nagradijo za vedenje ali skupek dejanj, ki so privedla do končnega rezultata.
2. Ugodnost pa je nekaj, kar si otrok želi; torej njegova želja, ne pa nujna potreba, ki bi mu jo starši morali izpolniti (npr. ogled risanke, lutkovne predstave, izlet po njegovi izbiri, višja žepnina).

Avtorji poudarjajo, da če so starši otroku obljubili konkretno nagrado in se je otrok vedel v skladu z njihovimi

zahtevami, morajo obljubo izpolniti, sicer jim naslednjic ne bo več verjel in bodo ostali brez enega od uspešnih vzgojnih prijemov. Starši naj ne uporabljajo tega prepogosto in ne zasipavajo otroka s konkretnimi nagradami za vsako malenkost. Kadar je vedenje primerno otrokovi starosti, ga ni več potrebno posebej nagrajevati; prav tako ne, ko je neko vedenje otroku že prešlo v navado. Če so nagrade prepogoste ali jih otrok dobiva kar tako, nagrajevanje nima tako močnega učinka, saj se otroku zanje ni potrebno posebej potruditi. Včasih bi otroka takoj nagradili, ko otrok nekaj obljubi, vendar je potrebno počakati, da otrok obljubo najprej izpolni.

KRITIKA oziroma KAZEN

Strokovnjaki poudarjajo zdrav pomen kritike in kazni. Poudarjajo da, če starši želijo otroka vzgojiti v samozavestno osebo, ki se spoštuje in verjame vase, naj uporabljajo samo realne pohvale (kako spreten si) in realne kritike (nisi odnesel smeti) in nikakor ne nerealnih pohval (najpametnejši na svetu si) in nerealnih kritik (vedno narediš vse narobe).

Vrstni red, ki ga naj starši uporabljajo, ko vztrajajo pri svoji zahtevi, je naslednji:

1. kritika vedenja
2. grožnja s kaznijo
3. kazni
4. vztrajanje pri izrečeni kazni.

Kadar starša moti otrokovo vedenje, mu mora to čimprej jasno povedati, da bo otrok vedel, kaj naj spremeni in naj otroka nikoli ne ignorira. Starš mora vztrajati pri izrečeni kazni, ki pa mora biti vzgojna in primerna otrokovim letom.

Menim, da bi za starše bilo dobro imeti v svoji domači knjižnici navedeni knjigi: V kletki ljubezni in Mala knjiga za velike starše, ki sta dobra priročnika za zdravo vzgojo otrok, brez anomalij, ki jih vse bolj producira današnji čas, katerim starši sami po sebi niso kos.

Srečno in odgovorno pri vzgojnem projektu, ki je naš največji življenjski projekt!

Svetovalnica PU izvaja:

- Mesečna brezplačna predavanja za starše »Preprečevanje zasvojenosti in omam«.
- Delavnice, tudi za mladoletne otroke, za boljšo samopodobo in večji stik s telesom, ki potekajo izven šolskih okvirjev, in se izvajajo v mesečnih in večmesečnih sklopih.
- Svetovanje, tudi za starše mladoletnih otrok. Predvsem za tiste starše, katerih otrok ima začetne znake zasvojenosti in omam ter za tiste, katerih otrok ima že razvito motnjo hranjenja.

Prosimo za e-prijave na naslov: svetovalnicaPU@siol.net
Več o svetovalnici na e-strani: www.svetovalnica-pu.org